

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమద్వరవరమునయే నమః

దశమత దర్శినీ

మలయప్పస్వామి, తిరుమల

సంపాదకులు: 'పండితరత్న'
డా|| ఉ. వే. శ్రీమాన్ ఈయుణ్ణి అళ్గగ శింగరాచార్యులు

సమర్పణ: వంగల రంగప్రియ

సమతా మూర్తి, ముచ్చింతల్

దశమత దర్శినీ

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే వరవరమునయే నమః

అస్మద్గురుభ్యో నమః

★★★★

(మధురమఙ్గలమ్ ఎమ్బార్ తిరువేఙ్గడ రామానుజ జీయర్ అరుళిచ్చెయ్దదు)

‖దశమత దర్శినీ ‖

★★★★★

అవతారిక

భగవదవతారమాన శ్రీవేదవ్యాసభగవాన్ వేదసమ్ప్రదాయత్తై ప్రవర్తిప్పిత్తు వేదార్థనిర్ణయార్థమాగ స్వశిష్యజైమినిముఖత్తాలే కర్మకాణ్డ, దేవతాకాణ్డఙ్గళైయుమ్, స్వయమేవ బ్రహ్మకాణ్డత్తైయుమ్ నిర్మిత్తాన్. అతిల్, సకలదేవతాన్తర్యామియాయ్. బ్రహ్మవాచ్యనాన విష్ణువే సాక్షాద్వా, పరమ్పరయా వా సర్వకర్మసమారాధ్యనెన్నుమ్, కర్మస్వరూపభేద తదఙ్గాదికళ్ ఇన్నదెన్నుమ్, దేవతాస్వరూపభేద – తదుపాసనాదికళ్ ఇన్నదెన్నుమ్ కర్మకాణ్డ, దేవతాకాణ్డఙ్గళిల్ చొల్లి*ఱ్ఱు*. కర్మాన్విత దైవతైకళుక్కు చైతన్యవిగ్రహాదికళిల్లై యెన్నుమ్, జీవాతిరిక్త పరమాత్మా ఇల్లై యెన్నుమ్, కర్మజన్యాపూర్వమే ఫలసాధనమెన్నుమ్, జగత్తు ప్రవాహరూపేణ నిత్యమ్, సృష్టిప్రలయఙ్గళ్ ఇల్లై యెన్నుమ్, చతుర్థ్యన్త్యాది శబ్దరూపమే దేవతైయెన్నుమ్, తుర్యాశ్రమ మిల్లై యెన్నుమ్, దేవతైకళుక్కు కర్మోపాసనాదికళిల్లై యెన్నుమ్ – ఇత్యాదికళ్ అర్వాచీనరాన భాట్టప్రాభాకరాదికళ్ వ్యాఖ్యానిత్తార్ కళ్. ఇవ్వర్థఙ్గళ్ స్వాచార్యరాన వేదవ్యాస భగవానుక్కు అనభిమతమాకైయాలే, జైమిని

భగవానుక్కుమ్ అనభిమతఙ్గళెన్ఱు సేశ్వరమీమాంసాదికళిలే ప్రతిపాదిక్కప్పట్టదు.

ప్రకృతి పురుషకాలవిశిష్టమాయ్, జ్ఞానశక్త్యాద్యనన్త కల్యాణగుణాకరమాయ్, పురుషోత్తమ నారాయణాదిశబ్దవాచ్యనాన బ్రహ్మమే ఉపాదాన నిమిత్త సహకారిరూపమాన త్రివిధకారణమెన్ఱు శొల్లి, ఇన్ద బ్రహ్మకారణవాదత్తిలే మన్దమతికళుక్కు దర్శనాన్తరఙ్గళిలే ప్రకారాన్తరేణ కారణవాదప్రయుక్తమాన శ్రద్ధామాంద్యమ్ జనిక్కుమెన్ఱు దర్శనాన్తరఙ్గళైయుమ్ బ్రహ్మకాణ్డత్తిలే నిరసిత్తదు.

అవై యావన – కపిల– పతఞ్జలి– కణాద– సుగత– జిన– పశుపతికళుడైయ మతఙ్గళ్. అతిల్,

కపిలమతం

కపిలమతత్తిలే – ప్రకృతియుమ్, పురుషనుమ్, ప్రకృతియావదు – సత్వరజస్తమస్సమూహరూపైయాయుమ్, అచేతనైయాయుమ్, మహదాది త్రయోవింశతి తత్త్వత్తుక్కుమ్ కారణభూతైయాయుమ్ ఇరుక్కుమ్. ఇదుతాన్, ఘటత్తుక్కు మృత్తుప్పోలే, అచేతనమాన జగత్తుక్కు సరూపమానకారణమ్ వేణ్డుగైయాలే, అనుమానసిద్ధెయా యిరుక్కుమ్. పురుషన్, చైతన్యరూపనాయ్, నిర్ధర్మికనాయ్, సర్వగతనాయ్, ప్రతిశరీరమ్ భిన్ననాయిరుక్కుమ్. ప్రకృతి పురుషర్ కళుడైయ అన్యోన్యాభేదభ్రమత్తాలే సంసారమ్. భేదజ్ఞానత్తాలే మోక్షమ్. ఇన్త ప్రకృతి, చేతనానపేక్షమాయ్, కారణమాయిరుక్కుమ్. క్షీరమ్ దధి యాగుమాప్పోలేయుమ్, వర్షజలమ్ ఎళనీరాకుమాప్పోలేయుమ్, తానే పరిణమిక్క క్కడవదాయిరుక్కుమ్. కాన్తసన్నిధియినాలే లోహత్తుక్కు వికార ముణ్డాగుమాప్పోలేయుమ్, ఇతుక్కుమ్ వికారమ్ కూడుమ్. అన్ధనుడైయ గమనశక్తియాలుమ్, అన్ధారూఢ పఙ్గువినుడైయ జ్ఞానశక్తియాలుమ్ గమనప్రవృత్తిపోలే, చైతన్యస్వరూపనాన

పురుషనుడైయవుమ్ కర్తృత్వశక్తియుక్తైయాన ప్రకృతియినుడైయవుమ్ సమ్పర్కత్తాలే జగత్ప్రవృత్తి యుణ్డాగు మెన్బుమ్ కపిలమతమ్.

కపిలమత ఖండనమ్

ఇతు అనుపపన్నమ్. చేతనన్ సహకార మిల్లాద అచేతనత్తుక్కు కార్యకరత్వమ్ కాణామైయాలే, సత్వాదిగుణాశ్రయమ్, . అల్లదు, సత్వాదిగుణస్వరూపమ్ ప్రకృతి యెన్గై శాస్త్రవిరుద్ధమ్. పఙ్గువుక్కు దర్శనముమ్, మార్గోపదేశముమ్ కాదాచిత్కమాక క్కూడుమ్. కాన్తత్తుక్కు లోహసామీప్యమ్ కాదాచిత్కమాక క్కూడుమ్. పురుషన్ నిష్క్రియనాకైయాలే, కాదాచిత్కవిశేషమ్ కూడామైయాలే సన్నిధిమాత్రమ్ నిత్యమాకైయాలుమ్ నిత్యసర్గముమ్, మోక్షపాభావముమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. క్షీరాదికళైయుమ్ పరమాత్మావే పరిణమిప్పిక్కైయాలే అదు దృష్టాన్త మాకాదు. అచేతనమ్ కారణమాకిల్, సృష్టి ప్రలయ వ్యవస్థై క్కూడాదు. – ఇత్యాది దోషఙ్గళ్ విస్తరేణ శొల్లి*ఱ్ఱు*.

పతంజలి మతం

పతఞ్జలిమతత్తిలే, స్వతన్త్రప్రధాన ముపాదానకారణమ్. ఈశ్వరన్ నిమిత్తమాత్రమ్. ఆత్మధ్యానరూపయోగమ్ మోక్షసాధనమెన్బు ఇతువుమ్ అనుపపన్నమ్. ప్రకృతిశరీరబ్రహ్మమే జగత్కారణమెన్బుమ్. జీవశీర్షక బ్రహ్మోపాసనమే మోక్షసాధనమెన్బుమ్ వేదమ్ ప్రతిపాదిక్కైయాలే వేదవిరుద్ధమాన పతఞ్జలిమతముమ్ ని:శ్రేయసార్థిగళుక్కు అనుపాదేయ మెన్బు శొల్లి*ఱ్ఱు*.

కణాద మతం

కణాదమతత్తిల్–విపక్వజీవాహృష్టసహితఙ్గళాయ్, ఆనుమాని కేశ్వరాధిష్ఠి తఙ్గళాన పృథివ్యాది పరమాణుక్కళ్ ద్వ్యణుకాది క్రమేణ జగదారమ్భకఙ్గళెన్ను.

కణాదమత ఖండనం

ఇదువుమ్ అనుపపన్నమ్. తన్తుక్కళ్ ముదలానవై స్వాంశంగళాన షట్ పార్శ్వఙ్గళాలే అన్యోన్యమ్ సమ్బన్ధిత్తు, పటాదికళై జనిప్పిక్కుమాపోలే, పరమాణుక్కళుమ్ ద్వ్యణుకాదికళై జనిప్పిక్కిల్ సాంశత్వమ్ ప్రసఙ్గిక్కైయాలే అనవస్థైక్కుమ్. పరమాణుక్కళ్ 2) నిరంశఙ్గళాకైయాలే సహస్రపరమాణు సంయోగత్తిలుమ్ ఏకపరమాణువోడే అవిశేషముమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. పరమాణుక్కళ్ రూపరసాదియుక్తఙ్గళాకిల్, ఘటాదివత్ అనిత్యత్వాదికళుమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. అవై రూపాది శూన్యఙ్గళెన్నిల్, కార్యఙ్గళ్ రూపశూన్యఙ్గళాక ప్రసఙ్గిక్కుమ్. అనుమానత్తినాలే ఈశ్వరనై సాధిక్కిల్, కులాలాదివత్ కర్మవశ్యత్వాదికళ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్ – ఇత్యాది దోషఙ్గళ్ విస్తరేణ శొల్లప్పట్టదు.

బౌద్ధమతం

సుగతమతమ్ తాన్ వైభాషికసౌత్రాన్తిక- యోగాచార మాధ్యమికరాగిఱ శిష్యర్ గళుడైయ పాకభేదత్తాలే నాలువకై ప్పట్టిరుక్కుమ్. అతిల్, వైభాషికన్ ప్రత్యక్షసిద్ధఙ్గళాన వస్తుక్కళ్ క్షణికఙ్గళెన్ను కొణ్డాన్.

సౌత్రాన్తికన్, క్షణికఙ్గళానవవై ప్రత్యక్షఙ్గళన్ను. కిన్తు ధీవైచిత్ర్యాన్యథాఽనుపపత్త్యా అనుమేయఙ్గళెన్ను కొణ్డాన్.

యోగాచారన్, జ్ఞానాతిరిక్తఙ్గళాన వస్తుక్కళ్ ముదలిలే ఇత్తై జ్ఞానమాత్రమే యుళ్ళతు. అతువుమ్ క్షణికమెన్గిఱాన్.

మాధ్యమికన్, జ్ఞానముమ్, జ్ఞేయముమ్ ఆకిఱ సర్వము మిల్లై యెన్ఱు కొణ్డాన్.

ఇవర్ కళ్ నాల్వరిలే, వైభాషిక సౌత్రాంతిక మతాలు ప్రథమద్వితీయర్ గళ్ రూపాది చతుష్టయయుక్తఙ్గళాన పార్థివపరమాణుక్కళుమ్, రూపరసస్పర్శయుక్తఙ్గళాన జలపరమాణుక్కళుమ్, రూపస్పర్శయుక్తఙ్గళాన తేజ:పరమాణుక్కళుమ్. స్పర్శయుక్తఙ్గళాన వాయు పరమాణుక్కళుమ్, పృథివ్యప్తేజో వాయురూపేణ సఙ్ఘాత మాకిఱదు. అవైత్తిల్ నిన్ఱుమ్ శరీరేన్ద్రియవిషయరూపఙ్గళాన సఙ్ఘాతఙ్గళ్ ఉణ్డాకిఱదు. అవైత్తిల్ శరీరాన్తర్వర్తియాన క్షణికవిజ్ఞానసన్తతియే ఆత్మా వెన్ఱు కొణ్డిరుక్కిఱదు – ఎన్ఱు కొణ్డార్ కళ్.

వీరి మత ఖండనం

ఇతువు మనుపపన్నమ్. క్షణధ్వంసికళాన పరమాణుక్కళుక్కు సఙ్ఘాతార్థ వ్యాపారముమ్, తత్పూర్వకమాన సఙ్ఘాతముమ్, తత్పూర్వకమాన జ్ఞానవిషయత్వముమ్, తత్పూర్వకమాన హానాదివ్యవహార విషయత్వముమ్ కూడాదాకైయాలే, పృథివ్యాది సఙ్ఘాతఙ్గళుమ్ తద్ధేతుక్కళాన శరీరాది సఙ్ఘాతఙ్గళుమ్ సిద్ధియాదు. క్షణికఙ్గళిలే స్థిరత్వబుద్ధియాకిఱ అవిద్యైయాలే రాగాదికళ్– రాగాదికళాలే విజ్ఞానమ్, విజ్ఞానత్తాలే చిత్తచైత్తఙ్కళుమ్, పృథివ్యాదిరూప ద్రవ్యషట్కముమ్, అవైత్తిల్ నిన్ఱుమ్ ఇన్ద్రియషట్కముమ్, అతిల్ నిన్ఱుమ్ కాయముమ్, అతిల్ నిన్ఱుమ్ వేదనాదికళ్ పునరప్యవిద్యాదికళ్ ఎన్గిఱ చక్రపరివృత్తి నడక్కిఱదెన్ఱు కొళ్ళిల్, అస్థిరే స్థిరత్వబుద్ధియుమ్, తన్నిమిత్త రాగద్వేషాదికళుమ్ వస్త్వన్తరత్తినుడైయ సంఘాతభావత్తుక్కు హేతువాక మాట్టాదు. శుక్తికైయిలే రజతబుద్ధిక్కు శుక్తికాసఙ్ఘాతభావహేతుత్వ మిల్లైయే. యావనొరువనుక్కు క్షణికత్వబుద్ధి

పిఱన్దు, అవనైప్పోలే నష్టనాకైయాలే, అత్తాలే యారుక్కు రాగాదికళుణ్డామ్. ఉత్తర క్షణోత్పత్తికాలత్తిలే పూర్వక్షణమ్ వినష్టమాకైయాలే అదు ఉత్తరక్షణత్తుక్కు హేతువాక మాట్టాదు. అభావమే హేతు ఎన్నిల్, అతు సార్వత్రికమాకైయాలే సర్వముమ్ సర్వత్తిలే ఉణ్డాక ప్రసజ్గిక్కుమ్. ఆత్మవస్తు క్షణికమాకిల్, "'మున్ కణ్డత్తై నానే యిప్పోదు తొడుకిఱేన్"' ఇత్యాది వ్యవహారముమ్ కూడాదు. క్షణికత్వత్తిలే అర్తక్రియాకారిత్వముమ్ లిజ్గమాక మాట్టాదు ప్రత్యుత, స్థిరత్వ లిజ్గమామ్. అస్థిరమాన శశవిషాణమ్ అర్తక్రియాకారి – యెన్ను' ఇత్యాది దూషణజ్గళ్ విస్తరేణ శొల్లప్పట్టదు.

సౌత్రాన్తికన్ – జ్ఞానకాలత్తిలే అర్థావస్థానమ్ జ్ఞానవిషయత్వహేతు వన్ను, కిన్తు, జ్ఞానోత్పత్తి హేతుత్వమే జ్ఞానవిషయత్వమాకిఱదు. జ్ఞానత్తిలే స్వాకారత్తై సమర్పిత్తు, నష్టమాన అర్థమ్, జ్ఞానగతమాన నీలాద్యాకారత్తాలే అనుమిక్కప్పడుకిఱదెన్ను కొణ్డాన్.

ఇతువుమ్ అనుపపన్నమ్. ధర్మి నష్టమాన పిన్బుమ్ తద్ధర్మత్తుక్కు అర్థాన్తరత్తిలే సఙ్క్రమణమ్ కాణ్ణైయాలే. ఆకైయాలే, జ్ఞానత్తుక్కు వైచిత్ర్య మర్థావస్థానత్తాలే – ఎన్ను క్కొళ్ళవేణు మిత్యాది విస్తరేణ శొల్లప్పట్టదు.

. యోగాచారమతం

యోగాచారన్ – జ్ఞానవైచిత్ర్య మర్థవైచిత్ర్యప్రయుక్త మన్ను. జ్ఞానజ్గళ్ స్వయమేవ విచిత్రాకారజ్గళా యిరుక్కుమ్ ఇత్యాద్యర్థజ్గళై క్కొణ్డాన్.

ఇతువుమ్ అనుపపన్నమ్ జ్ఞాతావాన ఆత్మావుక్కు అర్థవిశేషవ్యవహారహేతువాన జ్ఞాన ముపలభ్యమాన మాకైయాలే "నాన్ ఇత్తై యఱికిఱేన్ " ఎన్నుమ్ క్రియాకర్మభావత్తాలే పరస్పరభిన్నమాక

ప్రత్యక్షదృష్టమాన జ్ఞానజ్ఞేయఙ్గళిల్ జ్ఞానమాత్రమ్ పరమార్థ మెన్గిఱతు సర్వలోక ప్రత్యక్షవిరుద్ధమ్.

ఇన్నముమ్ జాగరదశైయిల్ జ్ఞానఙ్గళ్ స్వాప్నజ్ఞానఙ్గళ్ పోలే విషయశూన్యకళెన్డుమ్ శొన్నాన్.

ఇతువుమ్ అనుపపన్నమ్. స్వాప్నజ్ఞానఙ్గళుక్కు ఉత్తరత్ర బాధక ప్రత్యయఙ్గళ్ ఇరుక్కైయాలే అవైత్తుక్కు విషయశూన్యత్వమ్ కొళ్ళలామ్. జాగరజ్ఞానఙ్గళుక్కు అప్పడి ఉత్తరత్ర బాధక ప్రత్యయఙ్గళిల్లామైయాలే విషయాన్యత్వమ్ కొళ్ళవొణ్ణాదు. అప్పడి సర్వజ్ఞానఙ్గళుక్కుమ్ విషయశూన్యత్వమ్ కొళ్ళిల్, విషయాన్యత్వ సాధకానుమాన రూపజ్ఞానత్తుక్కుమ్ విషయశూన్యత్వమ్ ప్రసఙ్గిక్కైయాలే జ్ఞానఙ్గళుక్కు విషయశూన్యత్వమ్ సిద్ధియాదు. ఇన్ద అనుమానజ్ఞానత్తిలే విషయాన్యత్వ మిల్లైయాకిల్ జ్ఞానత్వరూప హేతువుక్కుమ్ అనైకాన్త్యమ్ వరుమ్. – ఇత్యాది దోషఙ్గళ్ విస్తరేణ శొల్లప్పట్టతు.

మాధ్యమిక మతం

మాధ్యమికన్ సుగతనుక్కు ముఖ్యశిష్యన్. మాధ్యమికమతమే సుగతమతత్తుక్కు ఎల్లై. మాధ్యమిక మతత్తిలే, విజ్ఞానముమ్ బాహ్యార్థఙ్గళు మిల్లై. శూన్యత్వమే తత్వమ్. అభావాపత్తియే మోక్షమ్. ఎఙ్గనే? యెన్నిల్, హేతుజన్యమాన సత్తు తత్త్వ మెన్నవొణ్ణాదు. ఉత్పత్తియై నిరూపిక్కక్కూడామైయాలే. అతావతు, పూర్వమే సత్తానదుక్కు ఉత్పత్తియిలే ప్రయోజన మిల్లామైయాలే సత్తుక్కు ఉత్పత్తి యెన్న వొణ్ణాదు. అసత్తుక్కు ఉత్పత్తి శొల్లిల్, ఉత్పన్నమానతుమ్ అసత్తాయాలే, జన్మత్తుక్కు

ప్రయోజనాభావమ్ ప్రసజ్గిక్కు మాకైయాలే, అసత్తుక్కుమ్ ఉత్పత్తి శొల్లవొణ్ణాదు. ఇప్పడి సదసదుభయాత్మకముమ్ తత్త్వ మెన్నవొణ్ణాదు. అన్యోన్యవిలక్షణమాన సదసత్తుక్కళుక్కు తాదాత్మ్యమ్ కూడాదు. సదసద్విలక్షణమే తత్త్వమెన్నిల్, వ్యావహారిక సత్యమెన్నుమ్, సామ్వ్రుతిక సత్య మెన్నుమ్ శొల్లప్పడుగిఱ సదసద్విలక్షణమానదుమ్ భ్రాన్తి పరికల్పితమాకైయాలే తత్త్వమాకాదు. సదసద్విలక్షణత్తుక్కు ఉత్పత్తియుమ్ కొళ్ళవొణ్ణాదు. జన్మప్రయోజనమాన సత్త్వ మిల్లామైయాలే జన్మవైయ్యర్థ్యమ్ వరుమ్. కించ, జాయమానత్తుక్కు తన్నాలే జన్మమో? పిఱమమ్బాలే జన్మమో?. అదిల్, తన్నాలే ఎన్నవొణ్ణాదు. తాన్ మున్బే యిరుక్కైయాలే. పిఱరాలే తనక్కు జన్మ మెన్నవొణ్ణాదు. పుఱమ్బానవైమై ఎల్లాత్తుక్కుమాక్కు మాకైయాలే, ఎల్లామ్ ఎల్లాత్తిలుమ్ జన్మిక్క ప్రసజ్గిక్కుమ్. ఒరు సమ్బన్ధవిశేషత్తై క్కొణ్డు వ్యవస్తై శొల్లప్పార్ క్కిల్, అన్ద సమ్బన్ధమ్ స్వస్మాత్ భిన్నమాకిల్, మున్బు పోలే ఎల్లామ్ ఎల్లావిలుమ్ జన్మిక్కత్తకుమ్. అదు స్వస్మాత్ భిన్నమాకిల్, స్వస్వరూపమ్బాలే అదువుమ్ వ్యవస్థాపకమాక మాట్టాదు. ఆకైయాల్, ఇప్పడి యుత్పత్తి దుర్నిరూపై యాకైయాలే సత్తు, మసత్తుమ్, సదసత్తుమ్ తత్త్వమాక మాట్టాదు. సదసద్విలక్షణముమ్ భ్రాన్తిసిద్ధమాకైయాల్ తత్త్వమాకమాట్టాదు. ఆకైయాలే శశవిషాణమ్బోలే నిస్స్వభావమ్, తుచ్ఛమెన్ను వ్యవహరిక్కప్పడుకిఱ శూన్యమే తత్త్వమెన్ను మాధ్యమికమతమ్.

మాధ్యమిక మత ఖండనం

ఇతువు మనుపపన్నమ్. ఎజ్గనే? ఎన్నిల్, సత్వాసత్వజ్గళ్ పదార్థధర్మజ్గళాకైయాలే, సత్వమ్బోలే అసత్వముమ్ నిత్యమాన వస్తువుక్కు అవస్థావిశేషరూపమాక లోకప్రతీతసిద్ధమాకైయాలే, సర్వముమ్ అసత్తు ఎన్గిఱ

ప్రతిజ్ఞైయాలే అవస్థావిశేషరూపమాన అసత్వత్తుక్కు ఆశ్రయమాక వస్తువినుడైయ సత్వమే సిద్ధిక్కుమ్. " ఘటమ్ ఇఙ్గు ఇప్పోదు ఇల్లై "ఎన్ఱు రైక్కప్పోదు, ఘటమ్ కదాచిత్ క్వచిదుళదెన్ఱు సిద్ధిక్కుమ్. ఘటత్తుక్కు స్వాపేక్షయా సత్వముమ్, కపాలాపేక్షయా అసత్వము మాకైయాలే, సదసదాత్మకత్వ ముపపన్నమ్. ఘటమ్ స్వాపేక్షయా అసద్విలక్షణమాయుమ్. కపాలాపేక్షయా సద్విలక్షణమాయు మిరుక్కుమ్. ఇప్పడి సత్త్వముమ్, అసత్త్వముమ్ సదసదుభయాత్మకత్వముమ్ సదసలద్విలక్షణత్వముమ్ నిత్యమాన వస్తువినుడైయ అవస్థావిశేషమాకైయాలే, నీ పణ్ణుకిఱ అసత్వప్రతిజ్ఞైయాలే సత్త్వమే సిద్ధిత్తువిడుమ్. ఇన్ద సర్వాన్యత్వమ్ తానుమ్ ఒరు ప్రమాణత్తైయుమ్, ఒరు ప్రమితియైయుమ్ కొణ్డు సిద్ధిక్కవేణ్డుకైయాలే, అన్ద ప్రమాణముమ్ సత్యమాకిల్, సర్వముమ్ శూన్య మెన్నవొణ్ణాదు. అసత్యమాకిల్, ప్రమాణశూన్యమాన సర్వశూన్యత్వమ్ ముదలిలే సిద్ధియాదు. ప్రమాణాధీనైయాయిఱే ప్రమేయసిద్ధి యిరుప్పతు. ఆకైయాల్, ప్రమాణ ప్రమేయానుపపత్తియాల్ మాధ్యమికమత మనుపపన్నమ్ – ఎన్ఱు విస్తరేణ సూత్రభాష్యాదికళిల్ శొల్లప్పట్టదు.

జైన మతం

జైనమతత్తిలే, పరమాణుక్కళ్ జగత్కారణమ్. జీవాజీవాత్మకమాన జగత్తు నిరీశ్వరమాయ్, షట్ ద్రవ్యాత్మకమాయిరుక్కుమ్. అన్ద ద్రవ్యఙ్గళ్ తాన్ జీవ, ధర్మ, అధర్మ, పుత్కల, కాలాకాశరూపేణ షడ్విధమాయిరుక్కుమ్. అవై– చిత్, జీవర్ గళ్ బద్ధయోగముక్త భేదేన త్రివిధరాయిరుప్పర్ గళ్. ధర్మమావతు – గతిమాన్గళుడైయ గతిహేతుభూతమాన వ్యాపియాన ద్రవ్యవిశేషమ్. అధర్మమావతు – స్థావరహేతుభూతమాన వ్యాపియాన

ద్రవ్యవిశేషణమ్. పుత్కలమావతు – వర్ణగంధరసస్పర్శవత్తాన ద్రవ్యవిశేషణమ్. అతుతాన్ పరమాణురూపమాయుమ్, తత్తత్సఙ్ఘాతరూపమాన వాయ్వగ్నిజలపృథివీ శరీర భువనాది రూపమాయుమ్ ద్వివిధమాయిరుక్కుమ్. కాలమావతు – భూతవర్తమాన భవిష్యద్వ్యవహార హేతువాయ్, అణురూపమాన ద్రవ్యవిశేషణమ్. ఆకాశమావదు – ఏకమాయ్, అనన్త ప్రదేశయుక్తమాన ద్రవ్యవిశేషమ్. ఇవైత్తిల్, అణువ్యతిరిక్తఙ్గళాన ద్రవ్యఙ్గళ్ పఞ్చాస్తికాయఙ్గళెన్ఱు శొల్లప్పడుమ్. అవైయావన – జీవాస్తికాయముమ్, ధర్మాస్తికాయముమ్, – అధర్మాస్తికాయముమ్. పుత్కలాస్తికాయముమ్, ఆకామాస్తికాయముమ్.

అస్తికాయమావతు అనేకదేశవర్తియాన ద్రవ్యమ్. ఇన్నముమ్ జీవర్గళుక్కు మోక్షోపయోగియాన సఙ్గహోన్తరము ముణ్టు. అదావదు– జీవనుమ్, అజీవముమ్, ఆస్రవముమ్, బంధముమ్, నిర్జరముమ్, సంజ్వరముమ్, మోక్షము మెన్ఱు. ఇవైత్తిలే, మోక్షోపాయముమ్ అన్తర్గతమ్. అదావదు, సమ్యగ్ జ్ఞానదర్శన చారిత్రరూపమాయిరుక్కుమ్. జీవన్ జ్ఞానదర్శన సుఖవీర్య గుణకనాయిరుప్పన్. అజీవమావతు – జీవభోగ్యవస్తుజాతమ్. ఆస్రమావతు – భోగోపకరణమాన ఇన్ద్రియాదికళ్. బంధమ్ తాన్ కాదికర్మచతుష్టయముమ్ అకాదికర్మ చతుష్టయముమాక అష్టవిధమాయిరుక్కుమ్. అతిల్, కాదికర్మచతుష్టయమ్ జీవగుణఙ్గళాయ్, స్వాభావికగుణఙ్గళాన జ్ఞానదర్శన సుఖవీర్యఙ్గళుక్కు ప్రతిఘాతమాయిరుక్కుమ్. అకాదికర్మ చతుష్టయమావతు – శరీరసంస్థానముమ్, తదభిమానముమ్, తత్ స్థితియుమ్, తత్ప్రయుక్త సుఖదు:ఖోపేక్షైకళుమ్, ఆకిఱ ఇవైఱ్ఱుక్కు హేతుభూతమాయిరుక్కుమ్. నిర్జరమావతు – మోక్షసాధనమాయ్, అర్హదుపదేశావగతమాన తపస్సు. సంజ్వరమావతు – సమాధిరూపమాన ఇంద్రియ నిరోధమ్. మోక్షమావదు –

రాగాదిక్లేశనివృత్తిపూర్వకమాన స్వాభావికాత్మస్వరూపావిర్భావమ్. ఇన్ద మతత్తిలే పృథివ్యాది హేతుభూతఙ్గళాన అణుక్కళ్, కణాదమతత్తిల్ పోలే, చతుర్విధఙ్గళన్ఱిక్కే, ఏకవిధఙ్గళాయే యిరుక్కుమ్. పృథివ్యాదికార్యభేదమ్ పరిణామకృతమ్. సర్వవస్తుక్కళుమ్ సత్వాసత్వనిత్యత్వానిత్యత్వ భిన్నత్వాభిన్నత్వాదికళాలే అనేకస్వభావమాయిరుక్కుమ్. జీవస్వరూపమ్ తత్తచ్ఛరీరసమపరిమాణమా యిరుక్కుమ్. ఇతు జైనమతమ్.

జైనమత ఖండనం

ఇతువుమ్ అనుపపన్నమ్. ఒరు వస్తువుక్కు ఏకకాలత్తిలే విరుద్ధధర్మమ్ కూడాదు. ద్రవ్యత్తుక్కు స్వరూపేణ సత్త్వైకత్వనిత్యత్వఙ్గళుమ్, అవస్థారూపేణా సత్యత్వానిత్యత్వభిన్నత్వఙ్గళుమ్ కొళ్ళిల్, సద్రవ్యముమ్, అవస్థైకళుమ్ అన్యోన్యభిన్నఙ్గళాకైయాలే ఒరు వస్తువిలే విరుద్ధధర్మసమావేశసిద్ధి యిల్లై. సద్రవ్యత్తుక్కుమ్, తత్తదవస్థైకళుక్కుమ్ అభేతమ్ కొళ్ళిల్, ఆకారభేదమ్ కొణ్డు విరోధమ్ పరిహరిక్కక్కూడాదు. అవై అన్యోన్యభిన్నాభిన్నఙ్గళ్ ఎన్ఱిల్, భేదాభేదఙ్గళుక్కు అవిరోధనిర్వాహకమాన ఆకారాన్తర మిల్లామైయాలే అవ్విధమ్ నిర్వహియాదు. జీవాది షడ్ ద్రవ్యఙ్గళ్ పరస్పర భిన్నఙ్గళాకైయాలే సర్వవస్తుక్కళుమ్ భిన్నాభిన్నత్వాది విరుద్ధధర్మయుక్తఙ్గళెన్ఱుమతువుమ్ వ్యాహతమ్. కాలమ్ సర్వవస్తువిశేషణమాక తోన్ఱుకైయాలే, అణువుక్కు సర్వవస్త్వధికరణత్వమ్ కూడామైయాలే, యతుక్కు అణుత్వమ్ కూడాతు. వస్తుక్కళ్ తోఱుమ్ విశేషణమాన అణుభూతకాలమ్ భిన్నభిన్న మెన్ఱు కొళ్ళిల్, ఎకకాలత్తిలే అనేకపదార్థఙ్గళ్ ఇరుక్కిఱన– ఎన్గిఱ ప్రతీతిక్కు విరోధమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. జీవన్ దేహపరిమాణనెన్ఱిల్, కర్మానుగుణమాక గజశరీరత్తై విట్టు, పిపీలికాశరీరత్తిలే ప్రవేశిక్కుమ్ పోదు జీవస్వరూపత్తుక్కు అపూర్తిప్రసఙ్గమ్ వరుమ్.

సఙ్కోచవికాసఙ్గళై క్కొణ్టు అపూర్తిప్రసఙ్గత్తై పరిహరిక్కిల్ అవఱ్ఱాఱ క్కొణ్డే అనిత్యత్వాదికళుమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. ఈశ్వరసహకార మిల్లామల్ పరమాణుక్కళుక్కు కారణత్వమ్ కూడాతెన్ఱు మిడముమ్ స్పష్టమ్ –ఇత్యాది దోషఙ్గళ్ విస్తరేణ శొల్లప్పట్టదు.

శైవ మతం

శైవమతమ్ వేదవిరుద్ధమాకైయాలుమ్, అనుపపన్నమాకైయాలుమ్ అనాదరణీయమెన్ఱిఱదు. ఎఙ్గనే? యెన్నిల్,

కాపాలరెన్ఱుమ్, కాలాముఖరెన్ఱుమ్, పాశుపతరెన్ఱుమ్, శైవరెన్ఱుమ్ శివమతస్థర్ నాలువకై ప్పట్టిరుప్పార్. ఇవర్గళెల్లారుమ్ నిమిత్తోపాదానఙ్గళుక్కు భేదత్తై క్కొణ్డుమ్, పశుపతిక్కు నిమిత్తకారణత్వత్తైయుమ్ కొళ్ళుకిఱార్ గళ్.

అవర్గళిల్, కాపాలన్ – కణ్డికా రుచికాది ముద్రాషట్క ముళ్ళనాయ్, పరముద్రాభిజ్ఞనాయ్, భగాసనస్థాత్మధ్యానమ్ పణ్ణుకిఱవన్ ముక్తనావాన్ ఎన్బర్గళ్.

కాలాముఖర్ – కాపాలపాత్రభోజనమ్, భస్మస్నానమ్, తత్ప్రాశనమ్, లకుటధారణమ్ సురాకుమ్భస్థాపనమ్. వేదవిరుద్ధమాన మోక్షసాధనత్తైయుమ్ కొళ్ళుకిఱార్గళ్. అతిల్, దేవపూజనమ్ ఇత్యాదికళై ఫలసాధనమెన్బార్గళ్. ఇప్పడి ఆచారాదికళ్ పలవుమ్ శైవాదికళిలే కణ్డుకొళ్వదు.

శైవమతఖండనం

ఇతువు మనుపపన్నమ్. పరాపరతత్త్వ వ్యత్యాసము ముపాసనభేదముమ్, ఆచారభేదముమ్ వేదవిరుద్ధమాకైయాలే అప్రమాణఙ్గళ్. ఇవర్గళ్ అనుమానప్రమాణత్తాలే నిమిత్తేశ్వరనై క్కొళ్ళుకిఱార్గళ్. అప్పడి అనుమానత్తాలే నిమిత్తేశ్వరనై క్కొళ్ళుమ్బోతు, ఇష్టానుసారేణ కులాలన్ మృత్పిణ్డత్తై యధిష్ఠిక్కిఱాప్పోలే, నిమిత్తేశ్వరన్ ప్రకృతియై యధిష్ఠిక్కిఱానెన్ఱు
కొళ్ళవేణుమ్. అధిష్ఠానత్తుక్కు శరీరమ్ వేణ్డుకైయాలే అశరీరనుక్కు అధిష్ఠానమ్ కూడాదు. అవనుక్కు శరీరత్తై క్కొళ్ళిల్, అదు సావయవమాకిల్, అనిత్యత్వమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. అదు అనిత్యమెన్ఱు కొళ్ళిల్, అదుక్కు ఉత్పత్తికారణ మిల్లామైయాలే శరీరమ్ సిద్ధియాదు. ఈశ్వరన్ తానే శరీరహేతు ఎన్ఱిల్, అశరీరనుక్కు హేతుత్వమ్ దృష్టమన్ఱు. శరీరాన్తరత్తై క్కొణ్డు హేతు వెన్నిల్, అనవస్థై ప్రసఙ్గిక్కుమ్. అశరీరనాన జీవనుక్కు శరీరాధిష్ఠానమ్ పోలే, అశరీరనాన ఈశ్వరనుక్కుమ్ ప్రకృత్యధిష్ఠానమ్ కూడామెన్ఱిల్ జీవనుక్కు శరీరాధిష్ఠానమ్ కర్మఫలభోగార్థమ్ ఆకైయాలే ఇప్పడి ఈశ్వరన్ శరీరత్వేన ప్రకృతియై అధిష్ఠిత్తాల్, కర్మఫలభోగమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. శరీరవ్యతిరిక్తమాక అధిష్ఠిక్కిల్, శరీరాన్తరాపేక్షై ప్రసఙ్గిక్కుమ్. శరీరనిరపేక్షమాక అధిష్ఠానమ్ శరీరత్వప్రయుక్తమాకైయాలే శరీరాతిరిక్త అధిష్ఠానత్తిలే శరీరమ్ వేణ్డుమ్. శరీరత్వేన అధిష్ఠిక్కిల్, భోకమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్ – ఇత్యాది దూషణమ్ విస్తరేణ శొల్లప్పట్టదు.

ఇప్పడి బ్రహ్మకారణవాదవిరుద్ధమాన కపిలాది బాహ్యమతఙ్గళాఋమ్ సూత్రవృత్తిభాష్యాదికళిలే విస్తరేణ నిరస్తఙ్గళ్.

ఇన్ద బ్రహ్మసూత్రత్తుక్కు పరమర్షిప్రణీత వృత్తివిరుద్ధమాక మాయావాదికళుమ్, భాస్కరీయర్గళుమ్ యాదవప్రకాశీయర్గళుమ్,

మాధ్వర్గళుమ్ వ్యాఖ్యానమ్ పణ్ణినార్గళ్. అవై సూత్రస్వారస్యవిరుద్ధమెన్ఱు మిడమ్ శ్రుతప్రకాశికైయిలుమ్, పారాశర్యవిజయత్తిలుమ్ పఞ్చమత భఞ్జనత్తిలుమ్, శారీరకభాష్యాదికళిలుమ్ విస్తరేణ శొల్లిఱ్ఱు. అవైయు మిఙ్గే దిఙ్మాత్రమ్ శొల్లుకిఱదు.

మాయావాద మతం, దాని ఖండనం

మాయావాదిమతత్తిలే– సకలవిశేషశూన్యమాన చైతన్యమాత్రమ్ త్రికాలాబాధ్యమాన సత్యమ్. అన్ద చైతన్యత్తిలే మాయా – అవిద్యాది సపశబ్దవాచ్యమాన భావరూపాజ్ఞానమాకిఱ దోషత్తాభ్రాన్తిపరికల్పితమాక జ్ఞాతృజ్ఞేయాది ప్రపఞ్చమ్ తోఱ్ఱుకిఱదు. ఇదుక్కు తత్త్వజ్ఞానత్తాలే నివృత్తి. శుక్తికైయిలే రజతబుద్ధియానదు, దేశాన్తరస్థ సత్యరజత విషయమన్ఱు. కిన్తు, దోషవశత్తాలే ఉణ్డాన రజతత్తై గోచరిక్కిఱదు. “ నేదమ్ రజత “ మెన్గిఱ బుద్ధియాలే ఇదుక్కు నివృత్తి. సత్యరజతత్తుక్కు చక్షుఃస్సన్నికర్ష మిల్లామైయాలే. అన్యథాఖ్యాతి కూడామైయాలే, ఇప్పడి యనిర్వచనీయరజతమ్ కొళ్ళవేణుమ్. ఇత్తై దృష్టాన్తమాక క్కొణ్డు నిర్విశేషచైతన్య స్వరూపబ్రహ్మత్తిలే దోషకల్పితమాన ప్రపఞ్చత్తుక్కు బ్రహ్మస్వరూపాధిష్ఠానజ్ఞానత్తాలే నివృత్తియై క్కొళ్ళవేణుమ్. అన్ద నివృత్తియై మోక్ష మెన్బదు.

ఇదిలే జీవేశ్వరవిభాగవిషయత్తిలే అనేకపక్షఙ్గళుణ్డు. ఎఙ్గనే? ఎన్నిల్,

చిన్మాత్రసంబంధియాన మాయైయిలే చిత్ప్రతిబిమ్బ మీశ్వరన్. ఇన్ద మాయైయినుడైయ పరిచ్ఛిన్నానన్ద ప్రదేశఙ్గళిలే ఆవరణవిక్షేపఙ్గళాలే చిత్ప్రతిబిమ్బమ్ జీవనెన్ఱు శిలర్.

త్రిగుణాత్మికైయాన మాయైయాకిఱ మూలప్రకృతిక్కు శుద్ధసత్త్వప్రధానమాన మాయై యెన్నుమ్. మలినసత్త్వైయాన అవిద్యై

యెన్నుమ్, రూపద్వయముణ్డు అదిలే మాయాప్రతిపిమ్బ మీశ్వరన్. అవిద్యాప్రతిబిమ్బమ్ జీవనెన్డు శిలర్.

మూలప్రకృతి యొన్డ్రే విక్షేపప్రాధాన్యత్తాలే మాయై ఎన్గిఱదు. తదవచ్ఛిన్న మీశ్వరన్– అన్ద మూలప్రకృతియై ఆవరణ ప్రాధాన్యత్తాలే అవిద్యై యెన్డుమ్, అజ్ఞానమెన్డుమ్ శొల్లప్పడుకిఱదు తదవచ్ఛిన్నజీవనెన్డు శిలర్. విక్షేపమావదు అన్యప్రతిభాసమ్. ఆవరణమావదు పూర్వాకారతిరోధామెన్బర్.

ఇన్నముమ్, అవిద్యైయిలే చిత్ప్రతిబిమ్బ మీశ్వరన్. అన్త:కరణత్తిలే చిత్ప్రతిపిమ్బమ్ జీవనెన్డు శిలర్. ఇన్నముమ్ పక్షాన్తర ముణ్డు.

ఇదిలే ప్రపఞ్చత్తుక్కు మిథ్యాత్వమావదు బ్రహ్మజ్ఞానబాధ్యత్వమ్. ఇదిలే, ప్రాతిభాసికసత్తై, వ్యావహారిక సత్తై, పారమార్థిక సత్తై –ఎన్డు త్రివిధసత్తై యుణ్డు. అవైత్తిలే, ముతలదు– శుక్తిరజత రజ్జుసర్పాదికళిలే. ద్వితీయై –ప్రపఞ్చత్తిలే. తృతీయై – బ్రహ్మస్వరూపత్తిలే యెన్బర్. బ్రహ్మస్వరూపైయాన సత్తై యొన్డ్రే ఎన్డుమ్ శొల్లువార్గళ్.

భావరూపాజ్ఞానావృతమాన ఘటాదికళ్ తోఱ్ఱాదపోదు ఇన్ద్రియసన్నికర్షత్తాలే యజ్ఞానత్తిలే చిత్రమ్ పిఱన్దు, ఘటాదికళ్ తోఱ్ఱుకిఱదెన్డు శిలర్.

ఇన్ద్రియసమ్బన్ధత్తాలే అజ్ఞానమ్ పాయ్ పోలే శురుట్టిక్కొళ్ళుకైయాలే, ఘటాదిప్రత్యక్షమెన్డు శిలర్.

ఇన్ద్రియసమ్బన్ధత్తాలే అజ్ఞానమావదు భీరువదపసర్పిక్కైయాలే ఘటాదిప్రత్యక్షమెన్డు శిలర్.

ఎత్తనై జ్ఞానవ్యక్తికళో, అత్తనై అజ్ఞానవ్యక్తికళాకైయాలే, ఇన్ద్రియసన్నికర్షత్తాలే తత్తదజ్ఞాన నాశత్తాలే ఘటాదిజ్ఞానమెన్డు శిలర్.

ఇన్నముమ్ పక్షాన్తర ముణ్డు. ఇదిలే ప్రపఞ్చనివృత్తి ధ్యానజన్యాపూర్వత్తాలే ఎన్డుమ్ ప్రాచీనమాయావాది పక్షమ్.

వాక్యజన్యబ్రహ్మాపరోక్షజ్ఞానత్తాలే ప్రపఞ్చనివృత్తి ఎన్ఱు శఙ్కరాదికళ్ పక్షమ్. ఇన్నముమ్, నానావిద్యై ఎన్ఱుమ్, ఏకావిద్యై ఎన్ఱుమ్, నానాజీవర్గళెన్ఱుమ్, ఏకజీవనెన్ఱుమ్ పక్షభేద ముణ్డు. "శుకవామదేవాదికళుక్కు తత్త్వజ్ఞానమ్ పిఱన్దదు", ". ఇన్నముమ్ మోక్షమ్ మాత్రమ్ పిఱక్కవిల్లై" యెన్ఱుమ్, ". తత్త్వజ్ఞానమే యొరువర్ క్కుమ్ పిఱన్దదిల్లై" యెన్ఱుమ్ పక్షభేదముణ్డు. ఇప్పడి అవతారపక్షభేదఙ్గళ్ పలవు మిరున్దాలుమ్, నిర్విశేషచైతన్యమాత్రమ్ సత్యమ్. మఱ్ఱై ప్రపఞ్చ మన్ద చైతన్యత్తినుడైయ అవిద్యాపరికల్పితమాకైయాలే మిథ్యై. చైతన్యస్వరూపమాన బ్రహ్మమే యన్త:కరణావచ్ఛిన్నమాదల్, తత్ప్రతిబిమ్బితమాదల్, జీవనాకైయాలే జీవబ్రహ్మఙ్గళుక్కు అద్వైతమ్. ఏవమ్ ఇన్దాద్వైతజ్ఞానత్తాలే అవిద్యానివృత్తియే మోక్షమెన్నుమిడమ్ సర్వమాయావాదికళుక్కుమ్ సిద్ధాన్తమ్. ఇదిలే జీవేశ్వరవిభాకాది విషయమాన అవాన్తరపక్షఙ్గళ్ అవర్గళాలే అన్యోన్యమేవ నిరస్తఙ్గళ్.

ఇని, అజ్ఞానత్తినాలే ప్రపఞ్చమ్ కల్పిత మెన్గిఱ ఇదువుమ్ అనుపపన్నమ్. జ్ఞానరూపమాన బ్రహ్మత్తై తన్నివర్త్యమాన అజ్ఞాన మావరిక్కమాట్టాదు. ఆవరిక్కిల్ల అదుక్కు నివర్తక మిల్లై. తైజస్సై త్తిమిర మావరిక్కమాట్టాదు. ఆవరిక్కల్, అదుక్కు తేజస్సు నివర్తక మాకమాట్టామైయాలే వేఱు నివర్తక మిల్లైయే. శుక్తిత్వమ్ తోఱ్ఱాదే శుక్తిస్వరూపమాత్రమ్ తోఱ్ఱి, యదిలే రజతభ్రమమ్ పిఱక్కుమ్. పిన్బు శుక్తిత్వమ్ తోఱ్ఱిలదు నివృత్తమాకిఱదు.

అప్పడి బ్రహ్మస్వరూపమ్ సధర్మక మల్లామైయాలే స్వరూపమాత్రమ్ తోఱ్ఱిల్ ప్రపఞ్చభ్రమమ్ ప్రతిబద్ధమామ్. అదు తోఱ్ఱావిడిల్ భ్రమహేతు విల్లై. ఆకైయాల్ ప్రపఞ్చభ్రమ మనుపపన్నమ్ కాచాదిదోషమ్ సత్యమాకైయాలే భ్రమహేతుత్వమ్ కూడుమ్. అవిద్యాఖ్యదోషమ్ మిథ్యై యాకైయాలే భ్రమహేతుత్వమ్ కూడాదు. అదు కూడుమెన్నిల్,

బ్రహ్మస్వరూపమాన అధిష్ఠానమ్ మిథ్యై యెన్నుమ్ కొణ్డాడుమ్ ప్రపఞ్చభ్రమమ్ కూడలామ్. అవిద్యానివృత్తి బ్రహ్మస్వరూపాతి రిక్తైయో? తదనతిరిక్తైయో? అతిరిక్తైయామ్ పోదు, అదు సత్య మెన్నిల్, అద్వైతహాని ప్రసజ్గిక్కుమ్. మిథ్యై యెన్నిల్, మోక్షమ్ మిథ్యైయామ్. అదు బ్రహ్మస్వరూపానతిరిక్తై యెన్నుమ్ పోదు, బ్రహ్మస్వరూపమ్ నిత్యమాకైయాలే తత్వజ్ఞానసాత్యత్వమ్ భగ్నమామ్. ఇన్ద తత్త్వజ్ఞానన్దాన్ ఉపదేశాసమ్భవత్తాలే దుర్ఘటమ్. గీతాచార్యప్రభృతికళుక్కు తత్త్వజ్ఞానమ్ పిఱన్దదాకిల్, స్వవ్యతిరిక్తర్ ఒరువరిల్లామైయాలే, యవర్గళై క్కుఱిత్తు ఉపదేశమ్ కూడాదు. తత్త్వజ్ఞాన మిల్లైయాకిల్, అజ్ఞరాకైయాలే ఉపదేశిక్కమాట్టార్గళ్. "ఒరువరుక్కుమ్ తత్త్వజ్ఞానమ్ పిఱన్దదిల్లై" యెన్గిఱ పక్షత్తిలే ఇదానీన్తనరుక్కు శ్రవణాదిప్రవృత్తి కూడాదు. "జ్ఞానమ్ పిఱన్దతాకిలుమ్ మోక్షమ్ పిఱన్దదిల్లై" ఎన్నిల్, "శుకాదికళ్ ముక్తరానార్గళ్" ఎన్గిఱ ప్రసిద్ధి కూడాదు. వాక్యజన్యజ్ఞానమ్ మోక్షసాధనమాకిల్, ధ్యానాదివిధికళ్ వ్యర్థమామ్. అపరోక్షభ్రమత్తుక్కు పరోక్షమాన వాక్యజన్యజ్ఞానమ్ నివర్తక మాకమాట్టాదు. శాబ్దజ్ఞానత్తుక్కు అపరోక్షత్వమ్, గోవుక్కు అశ్వత్వమ్పోలే, అసమ్భావితమ్.

ధ్యానాదివిధికళ్ అద్వైతసాక్షాత్కారార్థ మెన్నైయుమ్, ధ్యానాదికళ్ భేదవాసనాదాయకమానమైయాలే అనుచితమ్. ప్రత్యక్షాది సకలప్రమాణఙ్గళిలుమ్ విశిష్టవస్తువే విషయమాకైయాలే, నిర్విశేషవస్తువిన్ ప్రమాణమిల్లై. చైతన్యస్వరూపమాత్రత్తిలే యోగాచారనుక్కుమ్ మాయావాదికళుక్కుమ్ వివాద మిల్లై. ఇని, చైతన్యమ్ క్షణికమెన్గిఱ యోగాచారనై క్కుఱిత్తు – చైతన్యమ్ నిత్యమెన్ఱు మాయావాదికళ్ సాదిక్కుమ్ పోదు, సాధ్యమాన నిత్యత్వమ్ స్వరూపాత్మకమో? భిన్నమో? అదిల్, స్వరూపాత్మక మెన్నిల్, స్వరూపత్తిలే వివాద మిల్లామైయాలే సాధనమ్ వ్యర్థమ్.

స్వరూపాతిరిక్తమాకిల్ సవిశేషత్వమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. నిత్యత్వసాధకమాన హేతువానదు చైతన్యస్వరూపమాన పక్షత్తిలే యిరున్దతాకిల్ స్వరూపసిద్ధిదోషమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. హేతు విరున్దదాకిల్, సవిశేషత్వమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. "అయమ్ ఘట: " ఎన్గిఱ ప్రతీతిముదలాన ప్రత్యక్షజ్గళ్ " ఇదమిత్థ "మెన్ఱు గోచరిక్కైయాలే, నిర్విశేషవస్తువిల్ ప్రత్యక్షమ్ ప్రమాణమాకాదు. ప్రకృతిప్రత్యయరూపత్తాలుమ్, భేదవాక్యరూపత్తాలుమ్ విశష్టబోధకమాన శబ్దప్రమాణముమ్ నిర్విశేషవస్తువిల్ ప్రమాణమాక మాట్టాదు. ఆకైయాలే సంసారబంధమ్ మిథ్యై. అదుక్కుమ్ నిర్విశేష బ్రహ్మజ్ఞానమ్ నివర్తకమెన్గై కూడామైయాలే యుపాసనానన్యభగవత్ప్రసాదమే సత్యమాన కర్మాదిరూపమాన సంసారత్తుక్కు నివర్తకమెన్ఱు కొళ్ళవేణుమ్. ఇన్ద మాయావాదిదశమతదూషణమ్ భాష్యాదికళిలే ఇన్నుమ్ బహువిధమాక ప్రపఞ్చిక్కప్పట్టదు.

భాస్కరమతం

భాస్కరమతత్తిలే – బ్రహ్మస్వరూపముమ్, ఉపాధిస్వరూపముమ్ సత్యమ్. జీవబ్రహ్మజ్గళుక్కు భేదమ్ సత్యోపాధిప్రయుక్తమ్. అభేదమ్ స్వాభావికమాయిరుక్కుమ్. అచిద్బ్రహ్మజ్గళుక్కు భేదాభేదజ్గళ్ స్వాభావికజ్గళాయిరుక్కుమ్. జీవర్గళుక్కు అన్యోన్యభేదమ్ ఔపాధికమా యిరుక్కుమ్. ఘటాకారాగతమాన అల్పత్వాదిదోషము మభిమత వినియోగార్హత్వరూప గుణముమ్ మహాకాశత్తిలే ప్రసజ్గియాదాప్పోలేయుమ్, ఘటాకారకాశాదికళుక్కు పరస్పర భేదముమ్, కార్య భేదము ముణ్డాకిఱాప్పోలవుమ్ ఉపాధ్యవచ్చిన్న జీవగతగుణదోషజ్గళ్ బ్రహ్మత్తిలే ప్రసజ్గియాదే, వ్యవస్థితజ్గళాయిరుక్కుమ్. ఉపాధిభేద తత్కృతమాన పరస్పర భేదజ్గళై యుడైత్తాన జీవర్గళుడైయ గుణదోషజ్గళుమ్ వ్యవస్థితజ్గళాయిరుక్కుమ్. ఇప్పడి భేద మౌపాధికమాకైయాలే భేదశ్రుతిగళ్

తత్పరఙ్గళ్. అభేదమ్ స్వాభావికమాకైయాలే అభేదశ్రుతిగళ్ ముఖ్యఙ్గళ్. అచిద్బ్రహ్మఙ్గళుక్కు భేదాభేదఙ్గళ్ స్వాభావికఙ్గళాకైయాలే సర్వత్తుక్కుమ్ బ్రహ్మాత్మకత్వశ్రుతియుమ్, బ్రహ్మత్తుక్కు నిర్మలత్వశ్రుతియు ముపపన్నై. ప్రపఞ్చసత్యత్వమ్ కొళ్ళుకైయాలే స్వపక్షసాధకప్రమాణసిద్ధియు ముణ్డు. ఉపాధియావదు – బుద్ధీన్ద్రియ దేహాది రూపమాయిరుక్కుమ్. అదినుడైయ సత్యత్వమావదు – పారమార్థికత్వమ్. ఉపాధియుక్తబ్రహ్మాంశజీవన్. ఉపాధియుమ్ తత్సంయోగముమ్ కర్మకృతమ్. కర్మము ముపాధిసమ్బన్ధ జీవకృతమ్. ఇతు తాన్ "బీజాఙ్కుర" న్యాయత్తాలే అనాదియాయిరుక్కుమ్. బ్రహ్మత్తుక్కు ఔపాధికజీవభావానుభవమే సంసారమ్. ఉపాధి నివృత్తిపూర్వకమాన భేదభ్రమనివృత్తియే మోక్షమ్. భేదభ్రమనివృత్తియుమ్ వర్ణాశ్రమధర్మసహితమాయ్, బ్రహ్మాత్మైకత్వవిషయమాయ్, అవిచ్ఛిన్న స్మృతిసన్తానరూపమాన ఆసనత్తాలే సిద్ధిక్కిఱదు. సత్యమాన బన్ధత్తుక్కు మిథ్యాభూతత్తుక్కుప్పోలే, జ్ఞానమాత్రనివర్త్యత్వమ్ కూడామైయాలే, ఉపాసన జ్ఞానమ్ వేణ్డుకిఱదు. ఇదు భాస్కరమతమ్.

భాస్కరమత ఖండనం

ఇతువు మనుపపన్నమ్. ఉరగక్షతాఙ్గుళిపోలే, నిరవయవమాన బ్రహ్మస్వరూపమ్ భేదకర్హమల్లామైయాలే జీవగతగుణదోషఙ్గళ్ బ్రహ్మస్వరూపత్తిలే యవశ్యమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. ఆకైయాలే, నిర్దోష శ్రుతివిరోధమ్ వరుమ్. ఘటాకాశాది దృష్టాన్తత్తాలే వ్యవస్థైయుమ్ శొల్లవొణ్ణాదు. ఘటసంయుక్తాకాశప్రదేశమ్ నియత మల్లామైయాలే ఘటాదిగతమాన దశైయిల్ ఆకాశత్తుక్కు అనియతఘటసమ్బన్ధమ్ వరుకిఱాప్పోలే, బ్రహ్మస్వరూపత్తుక్కుమ్ అనియతోపాధి సమ్బన్ధముమ్, క్షణే క్షణే బన్ధమోక్షఙ్గళుమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. అచిద్బ్రహ్మఙ్గళుక్కు భేదమ్బోలే

అభేదముమ్ స్వాభావికమాకైయాలే, అచిత్కృతపరిణామాదిదోషమ్ బ్రహ్మత్తుక్కు ప్రసజ్గిక్కుమ్. బ్రహ్మమ్ స్వరూపేణ అచిత్తాక ప్పరిణమిక్కిఱదిల్లై. "బ్రహ్మశక్తియే అప్పడి పరిణమిక్కిఱదు?" ఎన్నైయుమ్ కూడాదు. అన్త శక్తి బ్రహ్మత్తినుడైయ పరిణామమో? బ్రహ్మాత్మకమో? ముతల్ శిరస్సిలే బ్రహ్మత్తుక్కు పరిణామిత్వమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. ద్వితీయ శిరస్సిలుమ్ బ్రహ్మాత్మకశక్తియినుడైయ పరిణామమ్ బ్రహ్మపరిణామమమాకైయాలే పరిణామిత్వమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. ఆకైయాలే అచిద్బ్రహ్మజ్గళుక్కు స్వాభావికభేదాభేదజ్గళెన్ఱు చిద్బ్రహ్మజ్గళుక్కు భేద మౌపాధికమ్. అభేదమ్ స్వాభావికమెన్ఱుమ్ కొళ్ళుకిఱ భాస్కరమత మనుపపన్నమ్ – ఎన్ఱుమిడమ్ భాష్యాదికళిల్ విస్తీర్ణమ్.

యాదవ ప్రకాశమతం

యాదవప్రకాశమతత్తిలే జీవబ్రహ్మజ్గళుక్కుమ్, అచిద్బ్రహ్మజ్గళుక్కుమ్ భేదాభేదజ్గళ్ స్వాభావికజ్గళ్. సన్మాత్రబ్రహ్మమ్ చిదచిద్రూపేణ పరిణమిక్కిఱతు. ఆకైయాలే కార్యకారణానన్య త్వముమ్, జీవబ్రహ్మభేదముమ్ ఉపపన్నమ్. ఇదిలే, శజ్కర పక్షత్తిల్ పోలే మిథ్యోపాధిప్రయుక్త భేదముమ్ భాస్కరపక్షత్తిల్ పోలే సత్యోపాధి ప్రయుక్త భేదముమ్ ఇల్లై. కిన్తు, భేదాభేదజళ్ స్వాభావికజ్గళ్. స్వాభిన్నజ్గళాన చిదచిదాదికళిలే స్వభిన్నత్వబుద్ధి సంసారమ్. జ్ఞానకర్మ సముచ్చయత్తాలే బంధనివృత్తి పూర్వకమాన భేధజ్ఞాననివృత్తియే మోక్షమ్. ఇతు యాదవప్రకాశ పక్షమ్.

యాదవ ప్రకాశ మత ఖండనం

ఇతువు మనుపపన్నమ్. ఎఙ్గనే? ఎన్నిల్, జీవబ్రహ్మాజ్ఞళుక్కు భేదమ్ స్వాభావికమాకైయాలే జీవగతాపురుషార్థమ్ బ్రహ్మత్తిలే ప్రసఙ్గియాదే, భేదమ్బోలే అభేదముమ్ స్వాభావికమాకైయాలే అపురుషార్థాన్వయ మవశ్యమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. ఇప్పడియే అచిద్గతదోషముమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. ఒరు మృత్పిణ్డత్తిలుణ్డాన ఘటశరావాదికళిలుణ్డాన ఉదకాహరణాది కార్యఙ్గళ్ అన్ద మృత్పిణ్డగతమాకిఱాప్పోలే, సన్మాత్రబ్రహ్మపరిణామభూతరాన సర్వజీవర్గళుడైయ సుఖదుఃఖాదికళుమ్ బ్రహ్మత్తినిడత్తిలే ప్రసఙ్గిక్కుమ్. ఘటశరావాద్యనుపయుక్త మృద్ద్రవ్య ముదకాహరణాదికార్యానన్విత మాకిఱాప్పోలే, జీవభావానుపయుక్తమాన బ్రహ్మాంశమ్ కల్యాణగుణాకరమా యిరుక్కుఅదెన్నవుమ్ వొణ్ణాదు. ఒన్నుక్కే ఏకాంశత్తాలే దుఃఖత్వముమ్, అంశాన్తరత్తాలే సుఖిత్వముమ్ ఈశ్వరత్వ హేతువాకాదు. ఒరువనుక్కు ఒరు కైయిలే చందనక్కుழம்బుమ్, మற்றை క్కైయిలే క్కాట్టుత్తీయుమానాల్, దుఃఖాన్వయమ్ తవిరాదే. అప్పడియే బ్రహ్మత్తుక్కు అంశభేదేన సుఖదుఃఙ్గళ్ వ్యవస్థితఙ్గళాయిరున్దాలుమ్ అంశిక్కు హేయసంబంధమ్ తవిరాదు. ఆకైయాలే జీవబ్రహ్మాఙ్గళుక్కు స్వాభావికభేదముమ్, శరీరాత్మభావేన తాదాత్మ్యముమ్, శరీరవాచిశబ్దఙ్గళ్ శరీరపర్యన్తఙ్గళాకైయాలే సమానాధికరణ నిర్దేశత్తినుడైయ ముఖ్యత్వముమ్ కొళ్ళుకై యుక్తమ్. ఇన్నముమ్, ఒన్నుక్కొన్నినుడైయ భేదాభేదఙ్గళ్ విరుద్ధఙ్గళాకైయాలే అసమ్భావితఙ్గళ్. జాత్యాత్మనా అభేదముమ్, వ్యక్త్యాత్మనా భేదముమ్ కొళ్ళిల్, జాతివ్యక్తికళ్ అభిన్నఙ్గళానాల్, జాత్యభిన్నఖణ్డవ్యక్తిక్కు జాత్యభిన్నముమ్, వ్యక్త్యభేదముమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. జాతివ్యక్తికళ్ మిథో భిన్నఙ్గళానాల్, అభేదమ్ జాతిగతమ్, భేదమ్ వ్యక్తిగతమాకైయాలే ఒరు వస్తువుక్కే భేదాభేదఙ్గళ్ సిద్ధియాదు. ఇఙ్గే

జాతిశబ్దమ్ వ్యక్తిపరమ్, వ్యక్తశబ్దమ్ అవస్థాపరమ్. ఆకైయాలే, భేదాభేదవాదమ్ అనుపపన్నమ్. ఇదు భాస్కరపక్షత్తిలుమ్ ఒక్కుమ్.

ఇన్నముమ్, సన్మాత్రబ్రహ్మమ్ చిదచిదీశ్వరరూపమాక పరిణమిక్కిఱదు – ఎన్గిఱ యాదవపక్షత్తిలే, ప్రళయత్తిలే చిదచిదీశ్వరర్గళ్ కారణరూపమాన సన్మాత్ర బ్రహ్మత్తిలే లయిక్కైయాలే, పునరపి సృష్టిదశైయిలే పూర్వకల్పస్య చిదచిదీశ్వరభేదావస్థాన మిల్లామైయాలే కృతహానాకృతాద్యాగమఙ్గళ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. కటక మకుటాదికళ్ అழிన్దు, సువర్ణపిణ్డమాయ్, పున: కటకమకుటాదికళాకుమ్బోదు, పూర్వమ్ కటకమాన అంశమ్ ఇప్పోదుమ్ కటకమాయ్, పూర్వమ్ మకుటమాన అంశమ్ ఇప్పోదుమ్ మకుటమాయ్ పరిణమిక్కుమెన్ఱె కూడాదే. అప్పడియే చిదచిదీశ్వరరూపేణ పున: పరిణమిక్కుమ్బోదు పరిణామత్తుక్కు అంశభేదనియమమ్ కూడామైయాలే కృతకర్మత్తుక్కు ఫలాభావముమ్, కర్మమిన్ఱిక్కేయుమ్ ఫలముమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్ – ఇత్యాదిదూషణమ్ విస్తరేణ భాష్యాదికళిలే శొల్లప్పట్టదు.

మాధ్వమతత్తిలే – బ్రహ్మస్వరూపమ్ నిమిత్తకారణమాత్రమ్, ప్రకృతి ఉపాదానకారణమ్. గుణగుణికళుక్కు అభేద ముణ్డు. చేతనాచేతనఙ్గళుక్కు బ్రహ్మశరీరత్వమిల్లై జీవస్వరూపఙ్గళుక్కు మిథ స్తారతమ్యఙ్గళుణ్డు. ఉపక్రమోపసంహారఙ్గళిలే, ఉపసంహారత్తుక్కు ప్రాబల్యముమ్ కొణ్డార్గళ్.

ఇతువు మనుపపన్నమ్. శ్రుతిస్మృతీతిహాస పురాణఙ్గళిలే బ్రహ్మత్తుక్కు జగదుపాదానకారణత్వమ్ శొల్లుకైయాలే, తదపలాపమ్ కూడాదు. చేతనాచేతనఙ్గళుక్కు బ్రహ్మశరీరత్వమ్ శ్రుత్యాదిసిద్ధమాకైయాలే తత్త్యాగ మనుచితమ్. గుణ్యతిరిక్తగుణత్తై నిరాకరిత్తుమ్, నిర్గుణవాదనిరాకరణమ్ దుష్కరమ్. భేదప్రతినిధియా విశేషాఙ్గీకారముమ్ అనుపపన్నమ్. గుణగుణిభావత్తుక్కు భేద మౌపాధిక మాకిల్, భేదమిల్లై

యాకిల్ ధర్మధర్మిభావమ్ కూడాదు. భేద మిల్లావిడిలుమ్ ధర్మధర్మిభావసిద్ధ్యర్థమ్ విశేషమెన్టిల్, అదు క్లుప్తమో? కల్ప్యమో? అదు క్లుప్త మెన్నవొణ్ణాదు. అసిద్ధమాకైయాలే. ఇని, కల్ప్యమెన్నిల్, ప్రయోజనికరపేక్షత్వ కల్పనమే యాకుమ్. ఆకైయాలే విశేకల్పన మనుపపన్నమ్ – ఇత్యాది దోషఙ్గళ్ పారాశర్యవిజయాదికళిలే విస్తరేణ శొల్లప్పట్టదు. నీలకణ్ఠభాష్య ప్రక్రియైయుమ్ సూత్రస్వారస్యవిరుద్ధె ఎన్రు పారాశర్య విజయాదికళిలే శొల్లప్పట్టదు.

ఇద్దోషఙ్గళ్ ఒన్రుమిన్టిక్కే, శ్రుతిస్మృతీతిహాస పురాణ స్వారస్యానుగుణమాయ్, సూత్రకారహృదయానుగుణమాయ్ తదభిప్రాయవేదికళాయ్, తదవ్యవహిత శిష్యరాన భగవద్బోధాయనప్రణీత వృత్త్యానుసారియాన భగవద్భాష్యకార సిద్ధాన్తత్తిలే చిదచిద్విశిష్టబ్రహ్మ మొన్టే తత్త్వమ్. చేతనాచేతనఙ్గళుక్కు విశేషణత్వమ్ శరీరత్వ ప్రయుక్తమాయిరుక్కుమ్. బ్రహ్మత్తుక్కు విశేష్యత్వమ్ శరీరిత్వప్రయుక్తమాయిరుక్కుమ్. భోగాయతనమ్ చ ఇష్టాశ్రయమ్ కరపాదాదియుక్తమిత్యాది ప్రవృత్తినిమిత్తఙ్గళ్. అవ్యాపియాకైయాలే శ్రుతిస్మృత్యాది సర్వప్రయోగానుమతమాయ్, శ్రుత్యాది సిద్ధమాన అన్త:ప్రవిష్టపురుషనియామ్యత్వమే శరీరపదప్రవృత్తినిమిత్తమాకైయాలే చేతనాచేతనఙ్గళుక్కు భగవచ్ఛరీరత్వ ముపపన్నమ్. శరీరశరీరికళుక్కు మిథో భేదముమ్, శరీరఙ్గళుక్కు పరస్పరభేదముమ్, అచేతనఙ్గళుక్కు పరస్పర భేదముమ్, చేతనఙ్గళుక్కు పరస్పరభేదముమ్ కొళ్ళుకైయాలే భేదముమ్, శ్రుతిస్వారస్యముమ్ గుణదోషవ్యవస్థైయుమ్ సిద్ధమ్. శరీరశరీరిభావమ్ కొళ్ళుకైయాలే, శరీరశ్రుతికళాకిఱ ఘటకశ్రుతిస్వారస్యముమ్ సిద్ధమ్. శరీరవాచిశబ్దమ్ శరీరిపర్యన్తమాకైయాలే శరీరభూత చేతనాచేతన వాచిశబ్దఙ్గళ్ శరీరభూత చేతనాచేతనద్వారా శరీరియాన భగవత్పర్యన్తత్తిలే సక్తఙ్గళాకైయాలే, చేతనాచేతనవాచి శబ్దఙ్గళుక్కు బ్రహ్మవాచకశబ్దఙ్గళోడే

సమానవిభక్తియుమ్, తత్త్వరూపమాన సామానాధికరణ్యమ్ చేతనాచేతన విశిష్టస్వరూపత్తుక్కుమ్, సార్వజ్ఞ్యాదివిశిష్టస్వరూపత్తుక్కుమ్ తాదాత్మ్యబోధకమాకైయాలే అభేదముమ్, శ్రుతి స్వారస్యముమ్ సిద్ధమ్.

వాదికళై క్కొణ్డు ఉపపాదిక్కప్పడుకిఱ విశిష్టతాదాత్మ్యమ్ విశిష్టాద్వైత మెన్నప్పడుమ్.

ఇప్పడి ముఖ్యమాక అన్ఱిక్కే, 'రాజా రాష్ట్రమ్' ఎన్నుమాప్పోలే సామానాధికరణ్యత్తై అముఖ్యమాక క్కొళ్ళుకై ద్వైత మెన్నప్పడుమ్. ఇన్త ద్వైతపక్షత్తిలే శరీరశ్రుతికళుక్కుమ్, తాదాత్మ్యశ్రుతికళుక్కుమ్ స్వారస్యాభావమ్ సిద్ధమ్.

విశిష్టవాచకఙ్గళాన జీవపరవిషయశబ్దఙ్గళుక్కు విశేషణఙ్గళై విట్టు, విశేష్యస్వరూపత్తిలే లక్షణై క్కొణ్డు, స్వరూపైక్యమ్ కొళ్ళుకై అద్వైతమెన్నప్పడుమ్. ఇన్ద పక్షత్తిలే పదవాక్యఙ్గళుక్కుమత్యన్త మస్వారస్యమ్ సిద్ధమ్. సగుణశ్రుతికళుక్కు మప్రామాణ్య సిద్ధమ్.

విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతం

విశిష్టాద్వైతత్తిలే బ్రహ్మమ్ చిదచిచ్ఛరీరత్వేన ఉపాదానమాయుమ్. సఙ్కల్పాశ్రయత్వేన నిమిత్తమాయుమ్, కాలాదివిశిష్టమాయ్ క్కొణ్డు సహకారియాయుమ్, ఇప్పడి త్రివిధకారణమాయిరుక్కుమ్. అపృథక్సిద్ధసమ్బన్ధత్తాలే అవస్థాశ్రయమాయిరుప్పదు ఉపాదానమాకైయాల్, ఘటత్తుక్కు మృత్పిణ్డ ముపాదానమాయ్, భూతల మనుపాదానమాయిరుక్కుమ్. సర్వప్రయోగానుమతమాక ఉపాదానశబ్దార్థమ్ కొళ్ళవేణ్డుకైయాలే అపృథక్సిద్ధ సమ్బన్ధమ్ వివక్షితమ్. నిమిత్తకారణత్తుక్కుమ్, ఉపాదాన కారణత్తుక్కుమ్ భేదమ్ –

మృత్పిణ్డత్తుక్కుమ్, కులాలనుక్కుమ్ శరీరశరీరిభావమిల్లామైయాల్ వన్దదు. కిఞ్చ, అవైఱ్ఱుక్కు భేదనియమమిల్లై. కాలత్తుక్కు స్వసంయోగత్తిలే కాలత్వేన నిమిత్తత్వముమ్, ద్రవ్యత్వేన సమవాయికారణత్వముమ్ వైశేషికర్ కొళ్ళుకైయాలే, బ్రహ్మత్తినుడైయ అభిన్ననిమిత్తోపాదాన కారణత్వత్తుక్కు శిలమ్బిప్పూచ్చియై శ్రుతితానే దృష్టాన్తమాక చ్చొల్లుకైయాలే, స్వశరీరపరిణమయితృత్వరూపైయాన అభిన్ననిమిత్తోపాదానత్తై శ్రుత్యభిమతై యాయిరుక్కుమ్. మృత్పిణ్డమ్ స్వయమ్ శరీరి యల్లామైయాలే ఉపాదాన మాత్రమాయిరుక్కుమ్ కులాలన్ మృత్పిణ్డశరీరక నల్లామైయాలే నిమిత్తమాత్రమాయిరుక్కుమ్. శిలన్దిప్పూచ్చియానదు పరిణామి శరీరకమాయ్, పరిణామయితావు మాకైయాలే అభిన్ననిమిత్తోపాదానమా యిరుక్కుమ్. అదు దృష్టాన్తమాకైయాలే బ్రహ్మస్వశరీరపరిణమయితా వాకిఱ అభిన్ననిమిత్తోపాదానమాయిరుక్కుమ్. సగుణత్వాదికళ్ కొళ్ళుకైయాలే సగుణశ్రుత్యాదికళుక్కు స్వారస్యముణ్డు. గుణాది నిషేధశ్రుతికళ్ హేయగుణాద్యభావ పరఙ్గళ్. ఐక్యవిధికళ్ విశిష్టైక్యపరఙ్గళ్. భేదనిషేధమ్ విహితైక్యవిరోధిస్వతన్త్రభేదనిషేధపరమ్. వాచ్యత్వాదినిషేధశ్రుతి పరిచ్ఛేదాభావ పరమ్. ఉత్పత్తినిషేధమ్ కర్మకృతోత్పత్త్యభావపరమ్. ఉత్పత్తిశ్రుతికళ్ స్వేచ్ఛాపూర్వకావతారపరఙ్గళ్. జీవర్గళుక్కు పరస్పరైక్యవచనమ్ జ్ఞానైకారతయా ప్రకారైక్యపరమ్. బ్రహ్మత్తుక్కు అద్వితీయత్వవచనమ్ చిదచిచ్ఛరీరకత్వేన స్వసజాతీయద్వితీయరహితత్వపరమ్. ఇప్పడి శరీర–శరీరికళుక్కు భేదమ్ కొళ్ళుకైయాలే బంధమోక్షవ్యవస్థైయుమ్, ఉపదేశాదికళుమ్ తత్వజ్ఞానవ్యవస్థైయుమ్ ఉపపన్నమ్. చేతననుడైయ వాత్యప్రవృత్తియిల్ ఈశ్వరన్ స్వస్వాతన్త్ర్యమడియాక చేతనపూర్వకర్మ సాపేక్షనాకైయాలే విధినిషేధశాస్త్రవైయ్యర్థ్యప్రసఙ్గ మిల్లై. ఈశ్వరన్ నిత్యనిరవధిక కల్యాణగుణఙ్గళుడైయవనాకైయాలుమ్. చేతనరుడైయ

యోగోపాసనాదిజన్యప్రసాదవిశేషఙ్గళుమ్ ప్రామాణికఙ్గళాకైయాలే నిర్వికారశ్రుతికళ్ హేయవికారాభావపరఙ్గళ్. ప్రపఞ్చరూపేణ బహుతా సిద్ధమాకైయాలే వికారాపురుషార్థనిషేధఙ్గళ్ సాక్షాత్సమ్బన్ధేన వికారాద్యభావపరఙ్గళ్. పుణ్యాపాపజన్యమాన భగవత్ప్రీత్యప్రీతికళే స్వర్గనరకాది హేతుక్కళాకైయాలే, అపూర్వకల్పన మనపేక్షితమ్. కల్పభేదఙ్గళిలే ఇన్ద్రాది వ్యక్తికళ్ నష్టఙ్గళానాలుమ్, ఇంద్రాదిశరీరియాన పరమాత్మా స్థాయియా యిరుక్కైయాలే, కృతకర్మత్తుక్కు ఫలహాని యిల్లై. ఇన్ద్రాది రూపదేవతాప్రసాద మవాన్తరహేతువాకైయాలే తద్వైయర్థ్య మిల్లై. పరమాత్మావే మనుష్యాదికళుక్కు ఇన్ద్రాదిద్వారేణవుమ్, ఇన్ద్రాదికళుక్కు అద్వారేణవుమ్ ఆరాధ్యనాకైయాలే ఇన్ద్రాదికళుక్కు యష్టృత్వ యష్టిత్వవిరోధమిల్లై. పరబ్రహ్మత్తుక్కు చేతననుడైయ వాత్యదుష్కర్మ ప్రవృత్తియిలే అనివర్తనముమ్, అనుమతియుమ్ స్వాతన్త్ర్యప్రయుక్తమాకైయాలే దోషమన్రు. స్వాతన్త్ర్యమ్ దోషమెన్పతుమ్ బ్రహ్మమ్ సిద్ధిత్తేయో? సిద్ధియాదేయో? బ్రహ్మమ్ సిద్ధిత్తు, స్వాతన్త్ర్యమ్ దోషమెన్నిల్, అదు బ్రహ్మసాధక ప్రమాణసిద్ధమాకైయాలే దోషమాకాదు. బ్రహ్మమ్ సిద్ధియావిడిల్, ముదలిలే యాశ్రయ మిల్లామైయాలే స్వాతన్త్ర్యమ్ దోషమాకాదు. ప్రాతికూల్యనివృత్త చేతనవిషయత్తిలే దయాదిగుణఙ్గళ్ కార్యకరఙ్గళాకైయాలే యవైఱ్ఱుక్కు వైయర్థ్యమిల్లై. అనాది కర్మప్రవాహహేతుకమాన ప్రకృతిసమ్బన్ధమాకిఱ సంసారబన్ధమ్ సత్యమాకైయాలే భగవదుపాసనాదిజన్యభగవత్ప్రసాదత్తాలే తన్నివృత్తి యుపపన్నై. చేతనభేదమ్ కొళ్ళుకైయాలే వ్యక్తిభేదేన బంధమోక్షఙ్గళ్ ఉపపనన్నఙ్గళ్. ఇప్పడి ప్రమేయస్వారస్యముణ్డు.

ప్రత్యక్షాదిప్రమాణఙ్గళ్ సవిశేషవిషయఙ్గళెన్రు కొళ్ళుకిఱ రాహుమీమాంసకరాన శఙ్కరనైప్పోలవుమ్, వేదశిరస్సాన ఉత్తరభాగమ్ జీవాతిరిక్తబ్రహ్మపర మన్రు. కర్మకర్తాక్కళాన జీవర్గళ్ మాత్రత్తై

ప్రతిపాదిక్కైయాలే వేదాన్తభాగమ్ నిస్సారమెన్ఱు క్కొళ్ళుకిఱ కబంధమీమాంసకరాన భాట్ట- ప్రాభాకరర్ గళై ప్పోలవుమ్ అన్ఱిక్కే, వేదశరీరత్తిలే పూర్వభాగ మారాధనభూత కర్మస్వరూపప్రతిపాదకమ్. ఉత్తరభాగ మారాధ్యభూత పరబ్రహ్మప్రతిపాదకమెన్ఱు క్కొళ్ళుకైయాలే, సమగ్రవేదశరీరస్వారస్యముమ్, కర్మమీమాంసై కర్మస్వరూపవిచారపరై యెన్ఱుమ్, దేవతామీమాంసై కర్మారాధ్యావాన్తరదేవతాస్వరూపాది విచారపరై యెన్ఱుమ్, బ్రహ్మమీమాంసై అన్ద దేవతాకాష్ఠాభూతమాన హరిశబ్దవాచ్యబ్రహ్మ స్వరూపవిచారపరై యెన్ఱుమ్ కొళ్ళుకైయాలే, త్రికాణ్డమీమాంసా స్వారస్యముమ్ సిద్ధమ్. ఇప్పడి భగవద్భాష్యకారరాలే విస్తరిక్కప్పట్టిరుక్కిఱ విశిష్టాద్వైతసిద్ధాన్తమే వ్యాసభగవానుక్కు అత్యన్తాభిమతమా యిరుక్కుమ్.

దశమతదర్శినీ సమ్పూర్ణమ్

★★★★★★★★★